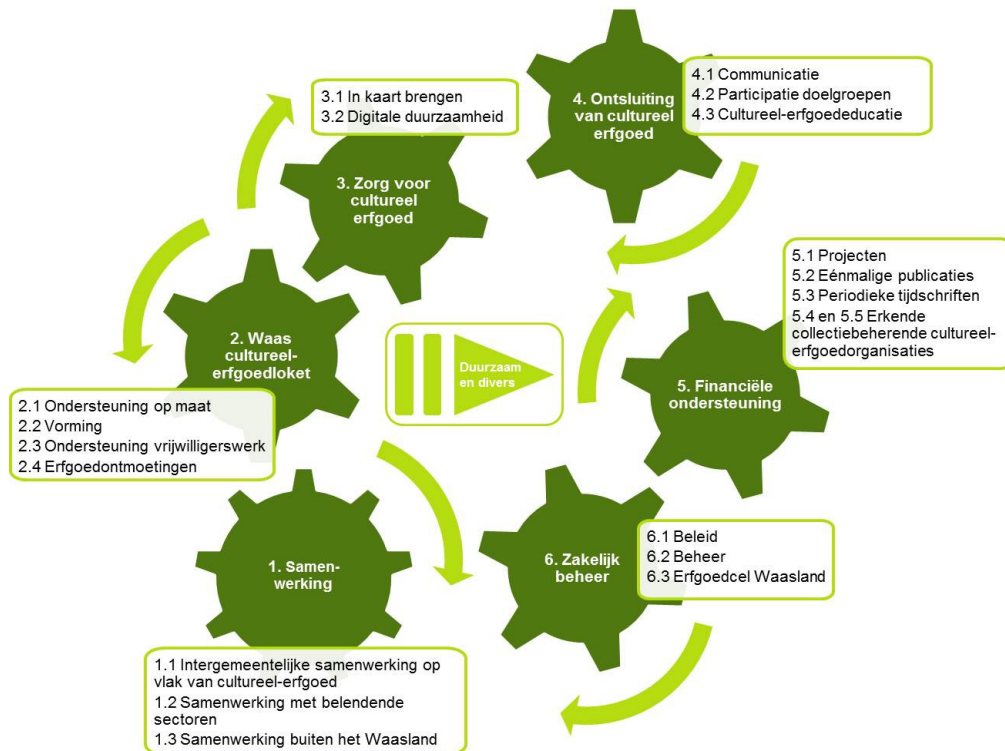

1. INLEIDING

In het kader van de **meerjarenplanning 2015-2020** werd de werking binnen het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas onder de loop genomen. Het uitgebreide proces van evaluaties en bevestigingen leverde een reeks doelstellingen voor de nieuwe beleidsperiode 2015-2020. Aan deze doelstellingen werden verschillende mogelijke acties verbonden.

N.a.v. de **serieuze besparingen** was het echter onmogelijk om de grote hoeveelheid aan strategische en operationele doelstellingen uit de aanvraag aan te houden in het uiteindelijke Cultureel-Erfgoedconvenant 2015-2020 met de Vlaamse Overheid. Er werden dan ook drie operationele **doelstellingen** volledig **geschrap** en onder de overige doelstellingen werden tientallen **acties** geschrap.

Daarenboven moet uit financiële noodzaak bijkomend bespaard worden **op personeel van de Erfgoedcel Waasland**:

- Coördinator Ode De Zutter werkt vanaf april 2015 4/5 werken (dit is een vermindering van 0,2 VTE op A-niveau).
- Om de inhoudelijke kwaliteit van de werking van de Erfgoedcel Waasland zo hoog mogelijk te houden, werd ervoor geopteerd om het aantal inhoudelijke medewerkers te maximaliseren. Dit wordt gerealiseerd door de halftijdse administratieve medewerker Martine Teirlynck af te laten vloeien, de administratieve taken te beperken en te verdelen over de drie inhoudelijke medewerkers:

Personen in vermindering		Totaal verlies van VTE	Totaal VTE voor EGC (situatie eind 2014: 2,6 inh. VTE en 0,5 adm. VTE) – totaal 2,4 VTE (situatie vanaf 2015)	
			Inhoudelijk	Administratief
Martine Teirlynck 0 (i.p.v. 0,5 VTE)	Ode De Zutter 0,8 (i.p.v. 1 VTE)	-0,7	2,1 door Ode De Zutter, Anniek Elegheert en Bart Ooghe/Evelien D'Haese	0,3

N.a.v. de langdurige financiële onzekerheid nam erfgoedconsulent Bart Ooghe begin 2015 echter ontslag. Zijn contract liep af op 30/04/15. Vanuit financiële overwegingen en het reeds gedaalde personeelsbestand werd geopteerd om een nieuwe voltijdse erfgoedconsulent aan te werven op B-niveau. Vanaf 10/08/15 start Evelien D'Haese als nieuwe erfgoedconsulent.

Het personeelsbestand van de Erfgoedcel Waasland zal er dan vanaf half 2015 als volgt uitzien:

Naam	Functie	Aantal VTE	Betalingsniveau
Ode De Zutter	Coördinator	0,8 VTE	A
Evelien D'Haese	Erfgoedconsulent	1 VTE	B
Anniek Elegheert	Erfgoedconsulent	0,8 VTE	B
Totaal	2,6 VTE		

Op 11 mei 2015 werd het **Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas 2015-2020** ondertekend door minister Sven Gatz.

Om redenen van continuïteit met de afgelopen 10 jaar wordt voor de actieplannen in de periode 2015-2020 hetzelfde sjabloon dan de afgelopen jaren gebruikt. De doorlopende acties uit de vorige beleidsperiode 2009-2014 worden echter soms wat anders verwoord en werden ondergebracht onder het nieuw doelstellingenkader van 2015-2020.

De voorbereidingen voor de **opmaak van de begroting en bijhorende toelichting** met keuze uit de verschillende mogelijke acties gebeurde in het voorjaar van 2015 (op basis van het doorlopen beleidsplanningstraject in 2013-2014), zodat dit kan ingediend worden voor 11 juni 2015. Deze documenten werden uitvoerig behandeld in de stuurgroep van 24 februari 2015. Het Directiecomité van Interwaas keurde deze begroting met bijhorende toelichting 2015 goed op 4 maart 2015 en op 3 juni 2015.

In deze begroting met bijhorende toelichting wordt beschreven welke acties met bijhorende budgetten in het elfde werkingsjaar van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas zullen genomen worden. De acties zijn opgesteld op basis van de doelstellingen geformuleerd in het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas 2015-2020. De afzonderlijke acties rond cultureel erfgoed van de verschillende gemeenten zijn niet opgenomen in dit actieplan.

2. BEGROTING

De **begroting** gaat alleen uit van de reeds bekende bedragen op het tijdstip van het opmaken van deze begroting met bijhorende toelichting, namelijk de middelen van de Vlaamse Gemeenschap en de middelen uit eigen werking. Dit wordt voor het project Herinneringskoffers aangevuld met middelen van het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen en enkele service clubs in Vlaanderen. Deze vormen samen één geheel. De **overdracht** vanuit de beleidsperiode 2009-2014 naar 2015 wordt geschat op basis van de uitgaven in 2014.

In de begroting worden **alle kosten** opgenomen voor de gehele werking. Met de ± 121 000 euro middelen uit eigen werking worden de kosten gefinancierd die niet mogen gefinancierd worden met middelen van de Vlaamse Gemeenschap. In het jaarverslag met afrekening wordt dit eveneens jaarlijks gedetailleerd weergegeven.

Per actie wordt de bijkomende kost, die verband houdt met de uitvoering van de actie zelf, geëxpliciteerd. Zo zijn bv. de algemene werkingskosten zoals loonkosten, portkosten... niet per actie weergegeven, maar wel in de algemene posten personeelskosten en administratieve kosten. Bij de verdere concrete uitwerking van de acties kunnen in de loop van 2015 bijkomende inhoudelijke en financiële partners aangesproken worden. Aangezien definitieve informatie hierover nog ontbreekt, is deze nog niet opgenomen in deze begroting met bijhorende toelichting.

3. TOELICHTING BIJ BEGROTING

De acties in deze begroting met toelichting zoeken – net als de voorbije jaren – een **evenwicht** tussen de korte en de lange termijn, de (soms onzichtbare) ondersteuning van de Wase erfgoedgemeenschap en de meer zichtbare publieksgerichte projecten, tussen partnerships in bestaande projecten en eigen projecten; een evenwicht tussen publiek en erfgoedgemeenschap, erfgoedvrijwilligers en erfgoedprofessionals, tussen moeten en mogen.

De keuzes van de acties gebeuren sinds het begin van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas bottom-up en op basis van uitgebreide **omgevingsanalyses** en alles wat daarbij komt kijken. Hiertoe ondernam de Erfgoedcel Waasland sinds 2005 **verschillende acties**. Enkele voorbeelden zijn: de uitgebreide omgevingsanalyse voor de intentienota en beleidsplan 2005-2008 én het beleidsplan 2009-2014 (met bijhorende bevragingen, gesprekken e.d.), WODE (dat voortdurend wordt geüpdatet), visieteksten, specifieke bevragingen rond o.a. erfgoededucatie, opleidingsbehoeften en expertiseaanbod; plaatsbezoeken; gesprekken; overlegplatformen... Daarnaast werden meerdere **inventarissen** opgemaakt, zo integraal en geïntegreerd mogelijk bv. adressendatabank, krantendatabank, WODEdatabank, lijst met expertise-uitwisselingen, Wase volksverhalen, Wase reuzen... De verzamelde gegevens worden daarenboven **zo**

gestructureerd mogelijk verzameld. Zo werd bijvoorbeeld tijdens het eerste convenant (2005-2008) de basis gelegd voor een bestand met contact- en andere gegevens van erfgoed- en andere partners en publiek in het Waasland. De grote hoeveelheid beschikbare informatie brachten we in 2009 samen in één centraal bestand voor kennisbeheer (Access), waarin we ook de informatie van het WODE-onderzoek, de expertise van de partners e.d. opnamen. De Erfgoedcel Waasland verzamelt daarnaast in een Excelbestand de expertise-uitwisseling (plaatsbezoeken/ontvangsten, e-mails, telefoons...) die gedaan wordt. Op deze manier kan de aangereikte informatie hergebruikt en indien nodig verder verfijnd worden. Bovendien werd in het kader van de aanvraag voor een nieuw Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas voor de periode 2015-2020 een zeer uitgebreide omgevingsanalyse opgemaakt.

Op het bovenstaande werd verder gewerkt in het tweede convenant (2009-2014) en zal verder worden gewerkt in het derde convenant (2015-2020).

De **meerjarenplanningen 2005-2009, 2009-2014 en 2015-2020 en de jaarlijkse actieplannen** werden steeds opgemaakt op basis van de bevindingen uit deze verschillende acties.

Per actie zijn zoveel mogelijk **de kernpartners** opgenomen. De Wase erfgoedgemeenschappen, de Wase gemeentebesturen en de Erfgoedcel Waasland worden nergens als kernpartner vermeld omdat ze allen deel uitmaken van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas en potentieel bij iedere actie die ondernomen wordt als partner kunnen optreden.

4. DOELSTELLINGEN EN ACTIES

Strategische doelstelling 1. De cultureel-erfgoedgemeenschappen in het Waasland investeren met ondersteuning van de Erfgoedcel Waasland onverminderd in samenwerking én het versterken en uitbreiden van het netwerk op verschillende niveaus.

Operationele doelstelling 1.1 De Erfgoedcel Waasland zet i.s.m. de gemeentebesturen en de cultureel-erfgoedgemeenschappen verder in op intergemeentelijke samenwerking rond cultureel-erfgoed. Hierbij wordt het engagement van de gemeentebesturen t.o.v. de zorg voor en de ontsluiting van cultureel-erfgoed vastgehouden en verschillende snelheden op dit vlak door een efficiënte en daadkrachtige werking gepareerd.

- De Erfgoedcel Waasland blijft actief waken over en afstemming zoeken tussen de **verschillende snelheden** van de gemeentebesturen en de cultureel-erfgoedactoren en blijft hen evenwaardig betrekken in de uitwerking van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas. Er wordt in de concrete opzet van projecten en processen zowel gemeentelijk als intergemeentelijk gedacht en gewerkt.

- In de intergemeentelijke cultureel-erfgoedprojecten en processen wordt systematisch gestreefd naar de participatie van **zo veel mogelijk gemeentebesturen en actoren**.
- De negen gemeentebesturen behouden **een afvaardiging** in de overlegstructuren van Interwaas.
- De Erfgoedcel Waasland organiseert op 17/10/15 een bijeenkomst voor de achterban voor de viering van **10 jaar erfgoedcelwerking** in het Waasland.

Operationele doelstelling 1.2 De verschillende cultureel-erfgoedgemeenschappen in het Waasland intensifiëren hun onderlinge samenwerking en onder impuls van de Erfgoedcel Waasland wordt ook meer samenwerking met deelsectoren en belendende sectoren in het Waasland gezocht.

- De Erfgoedcel Waasland brengt samen met o.a. de gemeentelijke diensten cultuur en de cultuurbeleidscoördinator in 2015 in kaart welke (socio-culturele) **verenigingen** een cultureel-erfgoedwerking hebben, maar tot nu toe niet systematisch ondersteund werden in hun zorg voor en ontsluiting van hun cultureel-erfgoed. In eerste instantie wordt via bevraging van het huidige erfgoedcelnetwerk en een beperkte omgevingsstudie een beeld gevormd op deze verenigingen. Deze verenigingen worden daarna rechtstreeks bevestigd over de aard van hun cultureel-erfgoedwerking en mogelijke noden qua ondersteuning.
- Het **Waas ArchievenOverleg** met de archivarissen uit Beveren, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas en Temse, aangevuld met de Erfgoedcel Waasland, het Rijksarchief Beveren en Gent en de provinciale archiefconsulent komt zesmaandelijks samen.
- **Samenwerking met andere sectoren:**
 - Toerisme Waasland: De Erfgoedcel Waasland blijft lid van de **Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering** van Toerisme Waasland. In het kader van het verminderen van de personeelsbezetting van de Erfgoedcel Waasland neemt de Erfgoedcel Waasland vanaf 2015 echter niet meer deel aan het overleg van **Diensten van Toerisme**.
 - Interwaas overlegt in 2014-2015 met **belendende intergemeentelijke actoren** in het Waasland (bv. BiblioWaas, Wacco, Regionaal Landschap Schelde en Durme) teneinde opportuniteiten voor meer samenwerking met de cultureel-erfgoedorganisaties te identificeren.
 - Er wordt gezocht naar meer afstemming met intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en overleg in **andere sectoren** zoals welzijn, jeugd, onderwijs, diversiteit, participatie. Zo doen zich regelmatig ad hoc samenwerkingen voor in het kader van specifieke opportuniteiten, maar de Erfgoedcel Waasland streeft er in het kader van de Erfgoedontmoeting (zie operationele doelstelling 2.4) ook naar om bepaalde sectoren in het Waasland grondiger te leren kennen en hiermee samen te werken (bijvoorbeeld de zorgsector in 2014-2015, bijvoorbeeld diversiteit in 2015-2016).
 - In 2015 wordt gewerkt aan een vervolgtraject van de Erfgoedontmoeting “Zorgen voor later?!” (zie operationele doelstelling 2.4), namelijk het aanmaken van **Herinneringskoffers rond 5 thema’s**, die vanaf het najaar uitgeleend kunnen worden door de zorgsector. Zij kunnen deze koffers inzetten in het kader van de reminiscentie-activiteiten in hun instelling. Hiervoor worden externe middelen

gezocht bij diverse Wase service clubs en het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. De aanmaak van de koffers is voorzien voor het najaar 2015.

- De Erfgoedcel Waasland zoekt n.a.v. concrete projecten en trajecten i.s.m. brugfiguren en organisaties (bv. Regionaal Welzijnsoverleg, WASO (een samenwerkingsverband tussen de verschillende Wase jeugdraden en jeugddiensten), gemeentelijke diensten welzijn, jeugd, kansensamenwerking en OCMW's) en de cultureel-erfgoedactoren naar **een verbreding van de samenwerking met organisaties**, die werken met specifieke doelgroepen zoals mensen van vreemde afkomst en kansarmen. Zo zal de Erfgoedcel Waasland stappen ondernemen om enkele zelforganisaties, migrantenverenigingen nauwer te leren kennen, om hen dan te kunnen bevragen i.v.m. de meerwaarde die de erfgoedcel eventueel voor hen zal kunnen betekenen. Hieruit kunnen dan ook vervolgens concrete acties resulteren.
- In het kader van de jaarlijkse **Erfgoedontmoeting** (zie operationele doelstelling 3.4) wordt afgestemd op het specifieke thema van de Erfgoedontmoeting - samengewerkt met specifieke belendende sectoren en gemeentelijke diensten. In 2015 wordt een Erfgoedontmoeting rond (super)diversiteit voorbereid. Deze zal plaatsvinden begin 2016.

Operationele doelstelling 1.3 De Erfgoedcel Waasland versterkt de samenwerkingsverbanden met Oost-Vlaamse, Vlaamse, Belgische en internationale partners en bouwt deze i.s.m. de cultureel-erfgoedgemeenschappen verder uit.

- De Erfgoedcel Waasland vraagt i.s.m. **regionale organisaties** in het Waasland zoals de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas en de Bibliotheeca Wasiana meer aandacht op provinciaal niveau voor hun werking.
- De **cultureel-erfgoedorganisaties met een Vlaamse werking** in het Waasland worden meer gevalideerd en hun meerwaarde wordt meer ingezet ten behoeve van het Waasland.
- De collectiebeherende organisaties in het Waasland, zowel gemeentelijke als (niet) privaatrechtelijke, werken verder mee aan **bestaande overkoepelende platformen** zoals de Archiefbank Vlaanderen, Erfgoedinzicht, ODIS...
- De Erfgoedcel Waasland zorgt voor een **correcte veldkaart via de website van FARO**. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw.
- **Deelname aan Oost-Vlaams overleg:**
 - **OVEO** (Oost-Vlaams ErfgoedcellenOverleg - het driemaandelijks structureel overleg en platform voor expertise-uitwisseling en samenwerking tussen de cultureel-erfgoedcellen in Oost-Vlaanderen: Erfgoedcellen Denderland, Land van Rode, Land van Dendermonde, Meetjesland en POLS) wordt verder gezet. Dit overleg werd in 2012 opgestart en hierop worden allerlei thema's besproken die een gezamenlijk belang hebben en wordt aan expertise-uitwisseling gedaan.
 - Het zesmaandelijks structureel overleg en platform voor expertise-uitwisseling en samenwerking tussen de **cultureel-erfgoedcellen in Oost-Vlaanderen** (Erfgoedcellen Denderland, Land van Rode,

Land van Dendermonde, Meetjesland en POLS) en het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen (dienst erfgoed en transversale cel) wordt verder gezet.

– **Deelname aan Vlaamse overlegstructuren erfgoedcellen:**

- **Speakers' corner** (het driemaandelijks structureel overleg tussen de cultureel-erfgoedcellen in Vlaanderen en FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw) wordt verder gezet.
- De **COP Beleid** (collegagroep beleid - het driemaandelijks structureel overleg en platform voor expertise-uitwisseling en samenwerking tussen de cultureel-erfgoedcellen in Vlaanderen rond beleidszaken) wordt verder gezet.
- De **COP Digidoc** (collegagroep digidoc - het driemaandelijks structureel overleg en platform voor expertise-uitwisseling en samenwerking tussen de cultureel-erfgoedcellen in Vlaanderen rond digitale onderwerpen) wordt verder gezet.
- De **COP educatie** (maximaal jaarlijks structureel overleg tussen de cultureel-erfgoedcellen in Vlaanderen en FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw) wordt verder gezet
- De Erfgoedcel Waasland neemt – indien relevant – deel aan de jaarlijkse **themadag** van de cultureel-erfgoedcellen, waar expertise-opbouw en -uitwisseling rond één thema centraal staan.
- In het kader van de te vernieuwen websites wordt ook het **interactieve intranet** van www.erfgoedcellen.be herbekeken.

– **Deelname aan Vlaams overleg:**

- De Erfgoedcel Waasland blijft als vertegenwoordiger van de intergemeentelijk cultureel-erfgoedcellen in Vlaanderen deel uitmaken van het **Cultureel-Erfgoedoverleg Vlaanderen**. De Erfgoedcel Waasland werd begin 2015 vervangen als vertegenwoordiger door Kim Van Belleghem van projectvereniging BIE.
- De Erfgoedcel Waasland verdedigt i.s.m. de **Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten** vzw de belangen van de lokale cultureel-erfgoedactoren op hogere beleidsniveaus.
- De coördinator van de Erfgoedcel Waasland is ten persoonlijke titel lid van de **adviescommissie cultureel erfgoed**.

– **Samenwerking met Nederland:**

- Interwaas versterkt de contacten met de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking 'Linieland van Waas en Hulst' (**EGTS** Linieland Waas en Hulst) verder.
- De cultureel-erfgoedorganisaties en de Erfgoedcel Waasland werken projectmatig - waar interessant - samen met **partners in Nederland** (bv. rond Willem I, de herdenking van WOI).

- **Colloquium “Il maintiendrait: Willem I en het Koninkrijk der Nederlanden”**: in 2015 is het 200 jaar geleden dat de Lage Landen politiek opnieuw verenigd werden. Vanuit de Wase en Zeeuwse werkgroep Willem I worden activiteiten in het herdenkingsjaar 2015 georganiseerd met diverse erfgoedactoren, cultuurinstellingen en –verenigingen, gericht op de duiding en bekendmaking van de betekenis van Willem I voor onze regionale geschiedenis. Hierbij wordt gestreefd naar een grensoverschrijdende aanpak. De Erfgoedcel Waasland organiseerde op 21 maart 2015 i.s.m. de Koninklijke Oudheidkundige

Kring van het Land van Waas, het Algemeen Nederlands Verbond en de Gemeente Temse een colloquium in Temse. Hierin lieten 5 experts voor 100 deelnemers hun licht schijnen over deze beweging, maar vaak vergeten periode en over de impact ervan op het jonge België. Zowel het brede historische kader als de specifieke Wase context komen daarbij aan bod. Het colloquium vormt meteen ook het Wase startschot voor de herdenkingsactiviteiten rond 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden.

Strategische doelstelling 2. Het Waas cultureel-erfgoedloket wordt verder ingezet als middel tot expertise-uitwisseling en expertise-opbouw.

Operationele doelstelling 2.1 De Erfgoedcel Waasland blijft actief als Waas cultureel-erfgoedloket. Daarbij blijft zij eveneens een beroep doen op het breed netwerk van cultureel-erfgoedorganisaties en de bestaande expertise van de cultureel-erfgoedgemeenschappen in het Waasland en de Landelijke Expertisecentra en Organisaties Volkscultuur.

– **Ondersteuning op maat:**

- De Erfgoedcel Waasland geeft **advies en begeleiding op maat aan cultureel-erfgoedzorgers** met vragen rond de zorg voor en de ontsluiting van erfgoed. Naast de eigen expertise en de expertise in de gemeenten en cultureel-erfgoedorganisaties wordt beroep gedaan op de expertise in het brede netwerk in het Waasland en de landelijke expertisecentra, landelijke organisaties volkscultuur en de Vlaamse Erfgoedbibliotheek. Specifiek voor wat betreft depotbeleid wordt samengewerkt met het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen. Ook wordt in 2015 onderzocht hoe de nieuwe website mee kan ingezet worden voor de adviesfunctie van de Erfgoedcel Waasland.
- De Erfgoedcel Waasland begeleidt i.s.m. de geijkte partners **jaarlijks maximaal twee grote trajecten rond de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed voor twee cultureel-erfgoedbeheerders, die hun collectie ontsluiten voor het grote publiek.** Op deze manier wordt op korte termijn gewerkt aan de verdere professionalisering van deze organisaties met het oog op een betere zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed in de organisatie. Hierbij is steeds aandacht voor de concrete resultaten op het einde van het traject. Specifiek voor wat betreft depotbeleid wordt samengewerkt met het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen.
- De Erfgoedcel Waasland denkt daarnaast ook op vraag van een organisatie mee in **kleinere deeltrajecten** rond cultureel-erfgoedzorg en / of -ontsluiting en ondersteunt de organisatie bij de concrete uitvoering.
- Indien nuttig lanceert de Erfgoedcel Waasland begeleidde trajecten rond **specifieke thema's** i.v.m. cultureel-erfgoedzorg en -ontsluiting. Specifiek voor wat betreft depotbeleid wordt actief samengewerkt met het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen.

– **Specifieke ondersteuning van de gemeenten:**

- De Erfgoedcel Waasland is actief in enkele **werkgroepen** rond lopende gemeentelijke dossiers bv. Bezoekerscentrum Klingspoor, Hof ter Welle...
- De Erfgoedcel Waasland en de gemeentelijke cultuurbeleidscoördinatoren ondersteunen lokale erfgoedzorgers in het **opmaken van subsidiedossiers voor hogere beleidsniveaus**.
- Cultureel-erfgoedbeheerders, die intekenen op het **groepsaanbod** van het Provinciebestuur rond verpakkingsmateriaal, krijgen een financiële ondersteuning van Interwaas.
- Het huidige luik "**Tips voor erfgoedzorgers**" op de website www.erfgoedcelwaasland.be verzamelt sinds 2010 interessante informatie i.v.m. verschillende thema's van cultureel-erfgoedzorg en –ontsluiting en biedt via deze **online ondersteuning** een antwoord op veel voorkomende vragen hieromtrent. Een herziening van deze manier van werken dringt zich echter op. Dit wordt herbekeken in het kader van een nieuwe website en de bredere communicatiestrategie.
- Interwaas leent **opnametoestellen voor projecten mondelinge geschiedenis** uit. Deze toestellen worden ontleend zo lang ze in goede staat zijn.
- De Erfgoedcel Waasland biedt **eerstelijnszorg** (ontvangst en doorverwijzing naar de gemeenten) aan particulieren die niet expliciet bezig zijn met cultureel-erfgoedzorg. De gemeentebesturen, i.c. dikwijls de cultuurbeleidscoördinatoren en de archivariissen vangen deze vragen verder op.

Operationele doelstelling 2.2 De Erfgoedcel Waasland organiseert vorming met als doel de verdere professionalisering van de cultureel-erfgoedzorg- en ontsluiting.

- De Erfgoedcel Waasland stuurt minstens driejaarlijks een **bevraging** uit naar de cultureel-erfgoedgemeenschappen teneinde de noden aan vorming in kaart te brengen en stemt hierop het vormingsaanbod concreet af. In 2015 wordt een bevraging hieromtrent gedaan.
- **Vorming:** de Erfgoedcel Waasland organiseert op basis van de bevraging i.s.m. specifieke partners (afhankelijk van het onderwerp) jaarlijks **minstens twee vormingen** over verschillende aspecten van de zorg voor en de ontsluiting van cultureel erfgoed teneinde de professionaliteit van de cultureel-erfgoedzorgers te verhogen. Een mogelijk voorbeeld is:
 - **Born-digital erfgoed:** een mogelijk thema voor een vorming is de omgang met born-digital erfgoed. Dit is een vraagstelling die vooral voor professionele (archief)contexten steeds belangrijker wordt: hoe omgaan met de steeds groter wordende hoeveelheid aan born-digital data in de collecties. Indien hier voldoende vraag naar is, kan de Erfgoedcel Waasland een externe expert aanspreken voor een concrete en gespecialiseerde opleiding rond dit thema. Voor kleinere organisaties speelt dit probleem minder: hier leeft eerder de vraag hoe born-digital informatie (doorgaans vooral beeldmateriaal) op een goede manier te bewaren, een problematiek die ook los van het born-digital verhaal speelt.
- **Evaluatie:**
 - Op basis van de evaluatie van het eigen vormingsaanbod in 2013 (onder begeleiding van FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw op basis van de Kwavoscoop) doet de Erfgoedcel Waasland indien nodig een verdere **bijsturing** van haar vormingsaanbod.

- De Erfgoedcel Waasland evalueert elke vorming samen met de deelnemers bv. aan de hand van een **evaluatieformulier**.
- De Erfgoedcel Waasland reikt **Oscars** uit aan de deelnemers van de vormingen.

Operationele doelstelling 2.3 De Erfgoedcel Waasland blijft het vrijwilligerswerk in het Waasland praktisch ondersteunen door zelf vrijwilligers in te zetten in de werking van de Erfgoedcel Waasland en geïnteresseerde vrijwilligers de weg naar cultureel-erfgoedorganisaties te wijzen.

- De uitgeschreven **visie op het vrijwilligersbeleid** wordt indien nodig geactualiseerd.
- **Vrijwilligers Erfgoedcel Waasland:**
 - De Erfgoedcel Waasland zoekt – waar nodig – **vrijwilligers** met de juiste knowhow voor specifieke taken behorend tot de interne werking, voor de Erfgoedbank Waasland en voor projectwerking (zie operationele doelstelling 6.3).
 - De Erfgoedcel Waasland werkt voor de interne vrijwilligers met **functiebeschrijvingen en competentieprofielen** (o.a. verspreid via www.11.be, www.vrijwilligerswerk.be, www.cultuurnet.be, www.faronet.be, de eigen website en de digitale nieuwsbrief), vrijwilligersovereenkomsten en -verzekeringen.
 - De Erfgoedcel Waasland reikt **Oscars** uit aan de interne vrijwilligers teneinde de verworven of versterkte competenties te erkennen en zichtbaar te maken.
- De Erfgoedcel Waasland zoekt **op vraag van gemeentebesturen en verenigingen** vrijwilligers voor specifieke taken m.b.t. de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed en begeleidt deze vrijwilligers waar nodig.
- De Erfgoedcel Waasland zoekt voor **personen die zich aanbieden als vrijwilligers**, geïnteresseerd in cultureel erfgoed, een geschikte cultureel-erfgoedorganisatie om vrijwilligerswerk te doen.
- De Erfgoedcel Waasland **deelt expertise** met de andere cultureel-erfgoedcellen.

Operationele doelstelling 2.4 De Erfgoedcel Waasland organiseert jaarlijks een “Erfgoedontmoeting” rond een specifiek thema m.b.t. cultureel-erfgoed waarbij zo veel mogelijk gezocht wordt naar samenwerking met belendende sectoren.

- De Erfgoedcel Waasland organiseert jaarlijks een **Erfgoedontmoeting**, bij voorkeur i.s.m. gemeentelijke diensten en telkens een andere belendende sector (afhankelijk van het onderwerp). In 2014 vonden 2 erfgoedontmoetingen plaats, respectievelijk rond de jeugdsector (“Wijze uil zoekt piepkuiken. “Waar zitten die jonge gasten??”) - en de zorgsector (“Zorgen voor later?!”). In 2015 wordt de Erfgoedontmoeting van 2016 rond het **thema (super)diversiteit** voorbereid. De ervaringen uit de collegagroep diversiteit, waaraan de Erfgoedcel Waasland in 2014 deelnam, worden hierin mee vertaald naar de sector.
- De Erfgoedontmoeting zet in op zowel **netwerking, expertise-uitwisseling en –opbouw en vorming**.

- De Erfgoedcel Waasland houdt **verkennende gesprekken** met belendende sectoren teneinde samenwerking te zoeken voor de organisatie van de Erfgoedontmoetingen.
- In 2015 wordt gewerkt aan een vervolgtraject van de Erfgoedontmoeting “Zorgen voor later?!” , namelijk het aanmaken van **Herinneringskoffers rond 5 thema’s** (zie operationele doelstelling 1.2).

Strategische doelstelling 3. De cultureel-erfgoedgemeenschappen stellen de zorg voor cultureel erfgoed centraal en worden hierin ondersteund door de Erfgoedcel Waasland.

Operationele doelstelling 3.1 De cultureel-erfgoedbeheerders en –gemeenschappen in het Waasland brengen het cultureel-erfgoed verder in kaart. Dit resulteert in een grotere bewustwording rond o.a. immaterieel cultureel erfgoed en religieus erfgoed en een grotere collectiemobiliteit voor museaal en documentair erfgoed en de afstemming van het collectiebeleid van de collectiebeherende organisaties.

- **Belangenbehartiging:**
 - De cultureel-erfgoedgemeenschappen en de gemeentebesturen treden op als **belangenbehartiger** voor bedreigd cultureel erfgoed in het Waasland.
 - De gemeentelijke erfgoedorganisaties en de Erfgoedcel Waasland **sensibiliseren** de gemeentebesturen en waar mogelijk ook particuliere organisaties over het belang van een cultureel-erfgoedonderzoek van collecties bij de mogelijke afbraak van gebouwen. De Erfgoedcel Waasland overlegt met de gemeentebesturen rond hoe zij momenteel omgaan met dit gegeven en wat voor hen het meest bruikbaar is ter sensibilisering van medewerkers of publiek: vorming, brochure, concrete tips en stappenplan bij het voorkomen van een roerende collectie in een af te breken gebouw... Dit traject kan aansluiten bij het collectieafspraken-overleg en de bijhorende publiekssensibilisering rond cultureel-erfgoed.
- **Collectiebeheer:**
 - De Erfgoedcel Waasland coördineert sinds 2013 **een overleg** tussen o.a. Bibliotheeca Wasiana, Stedelijke Musea Sint-Niklaas, Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, Stadsarchief Sint-Niklaas en Gemeentearchief Beveren rond collectieafspraken. Hierdoor vergroot de **collectiemobiliteit**.
 - In navolging van bovenstaand traject neemt de Erfgoedcel Waasland ook deel aan een **gemeentelijk traject rond collectieafspraken in Beveren**.
 - De collectiebeherende organisaties streven, onder begeleiding van de Erfgoedcel Waasland, naar een **gezamenlijke visie rond acquisitiebeleid en collectiebeheer**. Op 28 april 2015 werd een formele intentieverklaring getekend door de Bibliotheeca Wasiana, het Gemeentearchief Beveren, de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, het Stadsarchief Sint-Niklaas, de

Stedelijke Musea Sint-Niklaas, het Stadsmuseum Lokeren, het Historisch Pijp- en Tabaksmuseum, het Heemkundige Kring Braem, het Gemeente Stekene en het Gemeentearchief Sint-Gillis-Waas.

- **Immaterieel cultureel erfgoed:** de Erfgoedcel Waasland begeleidt i.s.m. de gemeentelijke dienst cultuur (en soms dienst evenementen en toerisme) op vraag cultureel-erfgoedgemeenschappen in een bredere transmissie en borging van het cultureel immaterieel erfgoed. Dit gebeurt i.s.m. de meest geschikte partner in het Vlaams netwerk rond immaterieel cultureel erfgoed.
 - **Traject klompenmakerij:** ETWIE startte in 2014 i.s.m. Erfgoedcel Kempens Karakter een traject op rond de klompenmakerij in Vlaanderen. Ook de Folklore groep de Klomp en Erfgoedcel Waasland nemen deel aan dit overleg. De Erfgoedcel Waasland blijft dit overleg opvolgen en overlegt met de gemeente Sint-Gillis-Waas over verdere plannen rond een bezoekerscentrum.
 - **Traject Koveken:** vzw Koveken uit Lokeren kent een lange traditie van het steken van kovens (een soort van pop, gekleed als linnenbleker) in de Lokerse binnenstad gedurende het kovekensweekend (jaarlijks in september). In 2014 bood de Erfgoedcel Waasland, op vraag van de vrijwilligers van de vzw, hulp bij het bedenken van acties om de traditie van vzw Koveken te borgen. Zo organiseerde de Erfgoedcel Waasland i.s.m. Leca vzw. Landelijk expertisecentrum voor cultuur van alledag in het najaar van 2014 dan ook een eerste brainstorm met verschillende buurtbewoners. In navolging hiervan kunnen op vraag van vzw Koveken en in onderling overleg tussen alle betrokkenen hieruit misschien nog andere concrete acties resulteren.
- **Kerkelijk roerend erfgoed:** het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur, het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen, kerkbesturen, cultureel-erfgoedorganisaties, gemeentelijke diensten e.a. werken samen rond de toekomstige uitdagingen m.b.t. het kerkelijk roerend erfgoed (herbestemming van de collecties e.d.).
 - De Erfgoedcel Waasland ondersteunt vanaf het najaar van 2015 i.s.m. de consultant kerkelijk erfgoed van het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen en het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (onder voorbehoud van het voortbestaan van de functie van consultant kerkelijk erfgoed) een **pool van vrijwilligers** bij het inventariseren van kerkelijk roerend erfgoed in het Waasland. Dit wordt voorbereid vanaf het najaar 2015.
 - In 2015 bereidt de Erfgoedcel Waasland **een actie** met kerkfabrieken en moskeeën voor rond het thema van Erfgoeddag 2016 “Rituelen”. Op die manier worden verdere contacten gelegd en wordt het netwerk verder uitgebreid. In eerste instantie worden contacten gelegd met de provinciale religieus erfgoedconsultant om na te gaan welke algemene samenwerking mogelijk is. Hieruit kan dan een concrete aanpak voor het Waasland volgen, waarbinnen ook een erfgoeddag-aanbod kan vloeien.
- **Agrarisch erfgoed:**
 - Het in 2009 gestarte **overleg** rond landbouwcollecties met de Hertogelijke Heemkundige Kring van het Land van Beveren, het Landbouwmuseum Stekene, de Stedelijke Musea Sint-Niklaas, het Stedelijk Museum Lokeren en de gemeentes Beveren en Stekene onder coördinatie van de Erfgoedcel Waasland en met begeleiding van het Centrum voor Agrarische Geschiedenis en de

transversale cel van het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen resulteerde o.a. in collectieafspraken en profielen van de collectiebeherende organisaties. Dit overleg wordt niet actief verder gezet.

- Daarnaast werd in het najaar van 2014 het succesvolle **boek In boerenhanden** van Paul De Schepper, i.s.m. de Landelijke Gilde Stekene, het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen uitgegeven, waarvan de verkoop doorgaat in 2015.
- Sinds in 2009 de **Sinterklaas- en Sint-Maartensgebruiken in Vlaanderen** op de Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed staan, is een werkgroep SKSM actief in het Waasland. Deze leden van de werkgroep Sinterklaas en Sint-Maarten (het Sint-Maartencomité, het Sint-Nicolaasgenootschap, de gemeente Beveren en de Stad Sint-Niklaas, Toerisme Waasland en de Erfgoedcel Waasland) volgen de Vlaamse werkgroep rond Sinterklaas en Sint-Maarten, onder begeleiding van Leca vzw. Landelijk expertisecentrum voor cultuur van alledag. Deze Vlaamse werkgroep neemt in 2015 de rapportering van het element op www.immaterieelerfgoed.be op zich.

Operationele doelstelling 3.2 De cultureel-erfgoedbeheerders in het Waasland gaan digitaal duurzaam om met het cultureel erfgoed. Zowel digitalisering van het cultureel-erfgoed als de zorg voor born-digital cultureel erfgoed spelen hierin een cruciale rol.

- De Erfgoedcel Waasland werkt i.s.m. de cultureel-erfgoedbeheerders in het Waasland een **planmatige aanpak** uit voor de verdere digitalisering van cultureel erfgoed en brengt dit plan ten uitvoer i.s.m. de cultureel-erfgoedbeheerders. Gedigitaliseerd materiaal wordt o.a. publiek gemaakt via www.waaserfgoed.be, www.erfgoedcelwaasland.be, andere publieksacties en via de partners zelf.
- De Erfgoedcel Waasland **faciliteert en professionaliseert het digitaliseren** door verschillende cultureel-erfgoedbeheerders. O.a. de Wase scanner speelt hierin een belangrijke rol, maar er ook andere opties worden onderzocht (bv. het scannen door vrijwilligers).
- De cultureel-erfgoedorganisaties werken indien gewenst onder begeleiding van de Erfgoedcel Waasland concrete acties uit m.b.t. **de zorg voor born-digital erfgoed**. In de bevraging rond vorming zal gepeild worden naar de interesse hierin (zie operationele doelstelling 2.2).
- De Erfgoedcel Waasland werkt i.s.m. de Bibliotheeca Wasiana en de Stad Sint-Niklaas verder op het dossier van de digitalisering van de krant **Het Vrije Waasland**. In het verleden werden reeds zeven historische kranten gedigitaliseerd en raadpleegbaar gemaakt op de Erfgoedbank Waasland. Het weekblad Het Vrije Waasland verscheen van 1944 tot 2011 en wordt door onderzoekers veel gebruikt als bron voor het verleden van het Land van Waas. In 2012 startte de Erfgoedcel Waasland i.s.m. de Stad Sint-Niklaas en de Bibliotheeca Wasiana een traject waarin bekeken wordt hoe de krant beter bewaard kan worden voor de toekomst en hoe deze beter ontsloten kan worden. Indien hiervoor externe middelen gevonden worden, kan eventueel gedacht worden aan een digitalisering.
- **Samenwerking met overkoepelende initiatieven:**
 - De Erfgoedcel Waasland onderzoekt i.s.m. de andere cultureel-erfgoedcellen hoe de **lokale collecties** mee kunnen worden opgenomen **in overkoepelende initiatieven** zoals bv. Erfgoedinzicht,

Archiefbank Vlaanderen. Specifiek wordt hierbij ook de mogelijkheid tot een e-depot onderzocht. Ook met de overige Collective-Access-erfgoedbanken worden de opties voor een mogelijk vervolgtraject overwogen.

- De Erfgoedcel Waasland onderzoekt i.s.m. de andere cultureel-erfgoedcellen hoe een concrete samenwerking met **VIAA** vorm kan krijgen (de Erfgoedcel Waasland als facilitator, verhoging van bewustwording bij het publiek, metadata verbeteren, zoeken naar samenwerkingsverbanden, opname van lokale collecties...).
- **Richtlijnen:** de onderstaande richtlijnen worden verwerkt worden in het nieuwe communicatieplatform.
 - De cultureel-erfgoedorganisaties zorgen volgens **internationale standaarden** voor het born-digital erfgoed en worden hierin ondersteund door de Erfgoedcel Waasland.
 - De cultureel-erfgoedorganisaties volgen de aanbevelingen van **CEST** in hun zorg voor het cultureel-erfgoed. Indien dit uit de bevraging rond vormingen naar voor komt, worden de CEST aanbevelingen in de vorm van (een) workshop(s) nog eens toegelicht op lokaal niveau.

Strategische doelstelling 4. De cultureel-erfgoedgemeenschappen in het Waasland streven naar een optimale ontsluiting van het cultureel erfgoed om het in zijn verschillende gedaanten aan een zo divers mogelijk publiek voor te stellen en worden hierin ondersteund door de Erfgoedcel Waasland.

Operationele doelstelling 4.1 De communicatie over het aanbod m.b.t. het cultureel erfgoed in het Waasland wordt verder versterkt door de cultureel-erfgoedorganisaties en de Erfgoedcel Waasland.

- De Erfgoedcel Waasland maakt een **communicatieplan**, inclusief een **sociale mediaplan**, op. Dit communicatieplan zal eveneens een voorstel bevatten om informatie gerelateerd aan de zorg voor en de ontsluiting van cultureel erfgoed beter te delen.
- De **communicatie-instrumenten van de Erfgoedcel Waasland** (o.a. website, nieuwsbrief...) en de verschillende cultureel-erfgoedorganisaties worden verder ingezet voor de communicatie over cultureel erfgoed en het cultureel-erfgoedaanbod in het Waasland. Ze worden doorgelicht in het kader van de opmaak van een communicatieplan. Ook wordt een algemene voorstellingsfolder van de werking van de Erfgoedcel Waasland opgemaakt.
- De Erfgoedcel Waasland heeft een **uitgebreide perswerking** (radio, televisie, kranten en tijdschriften) en zet dit netwerk ook in ter ondersteuning van de communicatie van de cultureel-erfgoedorganisaties in het Waasland. Hiervoor werkt ze samen met de gemeentelijke diensten communicatie.
- **Website:**
 - I.s.m. de andere cultureel-erfgoedcellen werd in 2014 onder begeleiding van Packed een bestek voor een **nieuwe website** opgesteld (met oog voor Web Content Accessibility Guidelines). In het kader van de besparingen werden verschillende scenario's bekeken, van het zelf maken van een website tot

de volledige uitbesteding. De cultureel-erfgoedcellen besloten om zelf een website te maken samen. Bovendien zal (o.a. op basis van de bezoekersaantallen en het bezoekersgedrag van de bezoekers van de huidige website) goed nagedacht worden over de inhoud en de doelstelling van deze nieuwe website. Deze website wordt vervolgens zeer frequent up-to-date gehouden.

- De website www.erfgoedcelwaasland.be kent een stijgend aantal **bezoekers** met 5% jaarlijks.
- Het luik "**Nieuws / agenda**" op de website www.erfgoedcelwaasland.be wordt geactualiseerd. Aangezien blijkt uit de bezoekersaantallen van de huidige website dat de agendamodule zelden geraadpleegd wordt, zal dit luik enkel nog via de UitDatabank worden geactualiseerd.

– **Nieuwsbrieven:**

- De nieuwsbrieven van de Erfgoedcel Waasland voor de sector en het publiek worden samengevoegd tot één nieuwsbrief om zo potentiële erfgoedliefhebbers aan te zetten zich actiever in te zetten voor de zorg voor en ontsluiting van cultureel erfgoed. De **samenvoeging** zal eveneens resulteren in een herziening van de inhoud van de nieuwsbrieven.
- De nieuwsbrief van de Erfgoedcel Waasland wordt **zeswekelijks** verstuurd.
- De nieuwsbrief van de Erfgoedcel Waasland kent een stijgend aantal **geabonneerden** met 20% jaarlijks.

– **Sociale media:**

- Zie ook communicatieplan (boven)
- De Erfgoedcel Waasland zet actief in op sociale media en hiervoor wordt een redactiecomité samengesteld. De ervaring, die hieruit voortvloeit, worden gedeeld met de cultureel-erfgoedsector.

– **Erfgoedbank Waasland:**

- Erfgoedbank Waasland wordt tot 2017 verder ingezet als **erfgoedambassadeur** en als automatisch verlengde van de publiekswerking van de cultureel-erfgoedgemeenschappen in het Waasland. In het najaar van 2010 ging de Erfgoedbank Waasland www.waaserfgoed.be online en telt ondertussen meer dan 25 500 stukken erfgoed (waarvan 12 000 stukken historische kranten). Deze Erfgoedbank Waasland biedt aan alle acties en processen binnen het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas de mogelijkheid een betere en diepgaandere ontsluiting en ondersteuning te doen en dit niet alleen voor de reeds bestaande content, maar eveneens voor nieuwe content (bv. inventarissen, documenten, foto's, filmpjes, mondelinge geschiedenis...). De huidige erfgoedbankpartners zijn o.a. Bibliotheeca Wasiana, Erfgoedcel Waasland, Gemeente Beveren, Gemeente Zwijndrecht, Gemeentearchief Temse, Heemkundige Kring Braem, Heemkundige Kring d'Euzie, Heemkundige Kring Moerbeke-Waas, Heemkundige Kring Nieuwerkerken, Hertogelijke Heemkundige Kring Land van Beveren, Heemkundige Kring De Kluize, Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas, Reynaertgenootschap vzw, Stadsarchief Lokeren, Stadsarchief Sint-Niklaas, Stedelijke Musea Sint-Niklaas en Volkskunstgroep Boerke Naas. Diverse nieuwe actoren voegden intussen materiaal toe aan de bank, waaronder Gemeente Waasmunster, Chiro Sint-Jan (Sint-Niklaas), Chiro Kriko (Sint-Niklaas) en een groeiende groep particulieren. Sinds de projecten Potige Polders (2012) en

Verzamelingen (2014) vinden duidelijk meer particulieren hun weg naar de Erfgoedbank Waasland, waar ze delen van hun privécollectie online kunnen brengen na overleg met de Erfgoedcel Waasland. Particulier materiaal is intussen al goed voor zo'n 3 200 stukken op de bank, ofwel 12,5% van het totale aanbod. Daarnaast wordt het materiaal dat verzameld wordt via het project Erfgoedspuurders (zie hoger) ook ontsloten via de Erfgoedbank Waasland.

Door deze uiteenlopende activiteiten gekoppeld aan de Erfgoedbank Waasland steeg de voorbije vier jaar het bezoekersaantal gestaag, tot intussen gemiddeld 3 500 unieke bezoekers per maand met pieken rond 4 000 unieke bezoekers.

- De Erfgoedbank Waasland kent een stijgend aantal deelnemende **particulieren** met een cultureel-erfgoedcollectie met 10% tot 2017.
- De Erfgoedbank Waasland kent een stijgend aantal **bezoekers** met 20% tot 2017.
- **Muzikaal erfgoed:** op de Erfgoedbank Waasland staan momenteel een 50-tal volksliedjes uit de collectie Lucy Gelber; uit dezelfde collectie beschikt de erfgoedcel in totaal over 342 liedjes – voornamelijk korte kinderrimpjes. Deze werden tijdens de jaren 1960-1970 opgenomen op verschillende locaties van het Waasland, als onderdeel van een grootschaliger onderzoek. De geluidsbanden, bewaard bij de Broeders van Liefde te Gent, werden in 2012 gedigitaliseerd door de erfgoedcellen en betaald à rato het aantal liedjes per streek. De erfgoedcel onderzoekt of met dit materiaal ingezet kan worden binnen de werking, bv. in het kader van de herinneringskoffers en/of het uitwerken van een specifiek aanbod naar RVTs of WZCs.
- I.s.m. de Oost-Vlaamse erfgoedcellen en het **Provinciebestuur Oost-Vlaanderen** wordt sinds 2014 gewerkt aan een gezamenlijk systeem voor de registratie en ontsluiting van museale collecties ("samenvoeging" van Erfgoedinzicht van de provincies Oost- en West-Vlaanderen en de erfgoedbanken van de cultureel-erfgoedcellen). Door de onzekere toekomst echter van deze materie bij de provincie, worden nu blijvend de mogelijkheden afgetoetst.
- In **InfoWaas**, het trimesteriel tijdschrift voor alle Wase mandatarissen bericht Interwaas over de acties en projecten m.b.t. de zorg voor en ontsluiting van het cultureel erfgoed die de Erfgoedcel Waasland coördineert. Interwaas denkt eraan om vanaf 2016 over te schakelen naar een digitaal medium.
- **Samenwerking met bibliotheeksector:**
 - Het **aanbod** van de cultureel-erfgoedactoren en van de Erfgoedcel Waasland wordt i.s.m. BiblioWaas en de verschillende bibliotheken in het Waasland beter bekend gemaakt bij het publiek.
 - De heemkundige kringen en andere cultureel-erfgoedverenigingen worden aangezet tot samenwerking met de lokale bibliotheken en **Ovinob** teneinde de handbibliotheken te ontsluiten via www.ovinob.be voor het grote publiek.
- Tijdens de herdenkingsjaren van Wereldoorlog I bundelt www.waasland1914-1918.be alle informatie over de herdenking. De gemeentelijk logo's en het regionale logo, ontwikkeld door de Erfgoedcel Waasland, worden door de verschillende partners gebruikt.
- **Erfgoeddagbrochure:**

- De Erfgoedcel Waasland maakte ook in 2015 een **regionale programmaprochure**. Wegens besparingen werd echter voor het eerst via een alternatief gewerkt, waardoor de Wase activiteiten ter gelegenheid van Erfgoeddag toch regionaal op papier bekend kunnen worden gemaakt. De Intermediagroep Adrem nv zorgde kosteloos voor de uitgave van een A5 magazine met dezelfde oplage als voorheen en verspreidde deze.
- Jaarlijks **verspreiden** de gemeentebesturen en de organisaties, die aan de Erfgoeddag deelnemen, de Wase Erfgoeddagactiviteiten ook via hun eigen infokanalen. De Erfgoedcel Waasland maakte de activiteiten ook nog eens extra bekend d.m.v. haar eigen digitale kanalen. Vanaf 2015 wordt door Faro géén Vlaamse brochure met een overzicht van alle Erfgoeddagactiviteiten meer aangemaakt.

Operationele doelstelling 4.2 De actieve participatie van verschillende soorten doelgroepen aan de verschillende publieksactiviteiten rond cultureel-erfgoed wordt gestimuleerd door de cultureel-erfgoedorganisaties en de Erfgoedcel Waasland.

- **Erfgoeddag:**
 - Een veertigtal (cultureel-erfgoed)organisaties blijven **deelnemen** aan Erfgoeddag.
 - De gemeentelijke diensten cultuur en de Erfgoedcel Waasland **begeleiden** de deelnemers aan Erfgoeddag teneinde een interessante publieksgerichte activiteit te organiseren.
- Het **netwerk** wordt mee ingezet teneinde een actievere publieksparticipatie aan cultureel-erfgoed aanbod te bekomen.
- **Samenwerking met andere sectoren:**
 - De Erfgoedcel Waasland zoekt n.a.v. concrete projecten en trajecten i.s.m. brugfiguren en organisaties en de cultureel-erfgoedactoren naar een **verbreding van de samenwerking** met organisaties, die werken met specifieke doelgroepen (zie operationele doelstelling 2.4).
 - De Erfgoedcel Waasland **werkt mee aan acties** rond lokaal cultureel erfgoed van verschillende bevolkingsgroepen. Deze kunnen op touw gezet zijn door gemeentelijke diensten buurtwerk, welzijn, kansenwerking, integratie enz. maar ook door organisaties als de koepelvereniging Odice, het Oost-Vlaams diversiteitscentrum. Zo werkt de Erfgoedcel Waasland sinds april 2014 samen met Odice: zij staan in voor de coördinatie van het project “Ontbijt met een verhaal” (zes- à achtwekelijks). Dit loopt in Lokeren sinds 2014 en zal wellicht vanaf najaar 2015 ook in Sint-Niklaas worden georganiseerd. Het doel van dit project is om ontmoeting tussen mensen van verschillende culturen te bevorderen aan de hand van de hiervoor gekozen kapstok “erfgoed”, m.a.w. het aan elkaar doorgeven van en vertellen over tradities en erfgoed uit de eigen cultuur.

Operationele doelstelling 4.3 De cultureel-erfgoedorganisaties in het Waasland blijven hun interessant educatief aanbod aanbieden aan het onderwijs. De Erfgoedcel Waasland stimuleert deze samenwerking met het onderwijs verder en zet zo mee in op cultureel-erfgoededucatie.

- De Erfgoedcel Waasland zet haar jarenlange samenwerking met de lerarenopleiding van de **Odisee** (vroegere KAHOSL) verder i.s.m. verschillende cultureel-erfgoedorganisaties. Odisee biedt aan haar studenten binnen de opleiding lerarenopleiding secundair onderwijs (eerstejaars studenten) een vak “Project kunstvakken” (PKV) aan. Om het aanbod naar de leerlingen toe inzake observatie- en doestages met cultureel erfgoed in te vullen, werkt Odisee samen met de Erfgoedcel Waasland en met erfgoedpartners in het Waasland. In het schooljaar 2009-2010 werd hiervoor een pilootstage uitgewerkt. In de 4 volgende schooljaren werd hiertoe met verschillende scholen en erfgoedorganisaties samengewerkt. In schooljaar 2014-2015 wordt deze samenwerking met Odisee voort gezet met een 5-tal studenten. Dit zal gebeuren in nauw overleg met de Archeologische Dienst Waasland (ADW). Deze eerstejaarsstudenten zullen ook bij de ADW een intensieve meeloopstage volgen gedurende een drietal dagen. Daarnaast werd sinds schooljaar 2012-2013 een nieuwe samenwerking voorzien tussen KAHOSL en Erfgoedcel Waasland, waarbij studenten van het 2de en 3de jaar lerarenopleiding secundair onderwijs lessuggesties aanmaakten voor twee verschillende erfgoedorganisaties. Het is nog niet duidelijk of deze laatste samenwerking zich ook zal herhalen in 2014-2015. Deze aanvragen gebeuren vaak ad hoc. Indien gewenst en mogelijk, zal de Erfgoedcel Waasland dit zeker alsnog faciliteren.
- De Erfgoedcel Waasland coördineert jaarlijks het project **Erfgoedspeurders**. Wegens besparingen krijgt vanaf 2015 jaarlijks maximum 1 school de kans om in dit project te stappen (in de afgelopen schooljaren waren dit telkens 2 scholen). Het project houdt in dat leerlingen van de 3de graad van een lagere school, in samenwerking met hun leerkrachten, ouders en lokale erfgoedorganisaties, op zoek gaan naar de geschiedenis van de eigen school. De ingezamelde foto's worden op de Erfgoedbank Waasland geplaatst én door de leerlingen beschreven. In het schooljaar 2014–2015 neemt de Priester Poppeschool in Elversele met het 5de en 6de leerjaar deel aan de actie, in samenwerking met de Heemkundige Kring Braem, en de volledige Vrije Basisschool De Zwaan van Sinaai, in samenwerking met de Heemkundige Kring Den Dissel.

Strategische doelstelling 5. Interwaas ondersteunt financieel, in aanvulling van de gemeentelijke ondersteuning, initiatieven rond de zorg voor en de ontsluiting van cultureel erfgoed financieel.

Operationele doelstelling 5.1 Interwaas kent projectsubsidies toe aan cultureel-erfgoedprojecten op basis van een projectsubsidierglement.

- De Erfgoedcel Waasland **begeleidt** organisaties en particulieren, die een cultureel-erfgoedproject op poten zetten, bij hun aanvraag voor een projectsubsidie bij Interwaas.
- De stuurgroep **adviseert** de aanvraagdossiers in het kader van het Projectsubsidierglement (sinds 2009).
- Het Directiecomité van Interwaas **kent subsidies toe** aan cultureel-erfgoedprojecten.
- De Erfgoedcel Waasland en de stuurgroep **evalueren** minstens driejaarlijks het Projectsubsidierglement. In het voorjaar 2015 werd het reglement geëvalueerd.
- De Erfgoedcel Waasland **zoekt naar meer afstemming** met de andere Oost-Vlaamse cultureel-erfgoedcellen en het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen.

Operationele doelstelling 5.2 Interwaas kent subsidies toe aan éénmalige cultureel-erfgoedpublicaties op basis van een subsidiereglement.

- De Erfgoedcel Waasland **begeleidt** organisaties en particulieren, die een éénmalige cultureel-erfgoedpublicatie schrijven, bij hun aanvraag voor een publicatiesubsidie bij Interwaas.
- De stuurgroep **adviseert** de aanvraagdossiers in het kader van Publicatiesubsidierglement (sinds 2011).
- Het Directiecomité van Interwaas **kent subsidies toe** aan cultureel-erfgoedpublicaties.
- De Erfgoedcel Waasland en de stuurgroep **evalueren** minstens driejaarlijks het Publicatiesubsidierglement. In het voorjaar 2015 werd het reglement geëvalueerd.

Operationele doelstelling 5.3 Interwaas kent jaarlijks een toelage toe aan periodieke cultureel-erfgoedpublicaties.

- Interwaas betoelaagt sinds 2009-2010 nominatim een tiental periodieke cultureel-erfgoedpublicaties. Deze vorm van ondersteuning zorgt voor een essentieel financieel steuntje in de rug voor de bredere ontsluiting van historisch onderzoek, verricht door lokale cultureel-erfgoedzorgers, en lokaal cultureel-erfgoed. De veertien volgende cultureel-erfgoedorganisaties vroegen in het voorjaar 2015 **een nominatieve toelage** aan voor hun tijdschrift:
 - Beheerraad Gemeentemuseum Temse
 - Heemkundige Kring Braem (Elversele)
 - Heemkundige Kring De Kluize (Sint-Gillis-Waas)
 - Heemkundige Kring Den Dissel (Sinaai)
 - Heemkundige Kring d'Euzie (Stekene)
 - Heemkundige Kring De Souvereinen (Lokeren)
 - Heemkundige Kring Moerbeke

- Heemkundige Kring Nieuwkerken 200/700 (Nieuwkerken)
- Heemkundige Kring Wissekerke (Kruibeke)
- Hertogelijke Heemkundige Kring het Land van Beveren (Beveren)
- Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas
- Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen
- Reynaertgenootschap vzw
- Tinelmuseum (Sinaai)

Operationele doelstelling 5.4 Interwaas deelt private collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties met een kwaliteitslabel met een lokale relevantie lokaal in en ondersteunt hen.

- De Erfgoedcel Waasland, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen **begeleiden** collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties, die het kwaliteitslabel willen aanvragen.
- De collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie dient **een aanvraag** voor een kwaliteitslabel in bij de Vlaamse Overheid ten laatste op 15 januari jaar1.
- Op het ogenblik dat een privaatrechtelijke collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie een aanvraag doet voor een kwaliteitslabel bij de Vlaamse overheid, maakt Interwaas **een reglement** op voor lokale indeling en stelt Interwaas een ad hoc commissie met lokale en externe deskundigen samen. In 2015 was er **geen aanvraag** van een collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie bij Vlaanderen, dus hoeft Interwaas geen reglement op te stellen. Het gevolg van de procedure zal dus niet doorlopen worden in 2015.

Operationele doelstelling 5.5 Interwaas ondersteunt financieel musea en culturele archiefinstellingen met een kwaliteitslabel onder de bevoegdheid van een lokaal bestuur.

- De Erfgoedcel Waasland, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, het Provinciebestuur Oost-Vlaanderen **begeleiden** collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties, die het kwaliteitslabel willen aanvragen.
- De collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie dient **een aanvraag** voor een kwaliteitslabel in bij de Vlaamse Overheid ten laatste op 15 januari jaar1. In 2015 was er **geen aanvraag** van een collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie bij Vlaanderen, dus hoeft Interwaas geen reglement op te stellen. Het gevolg van de procedure zal dus niet doorlopen worden in 2015:
 - Interwaas bekijkt samen met de erkende collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie met een kwaliteitslabel welk niveau het meest geschikt is om **een indeling** te vragen.
 - Interwaas sluit voor 1 december jaar1 een samenwerkingsovereenkomst met de erkende collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie onder het lokaal bevoegd gezag, die een indeling op het lokale niveau wenst.

- Interwaas schrijft voor 1 december jaar1 de financiële ondersteuning gekoppeld aan de samenwerkingsovereenkomst met de collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie in de begroting vanaf jaar2 in.
- De erkende collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie wordt door Interwaas financieel ondersteund vanaf 1 januari jaar2.
- 2014-2015 is een overgangperiode: het **Stadsmuseum Lokeren** is sinds een aantal jaren een erkend museum. Het museum heeft een lokale relevantie. Sinds er eind november 2014 duidelijkheid is over de toekomst van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas, sloot Interwaas begin 2015 een samenwerkingsovereenkomst met de Stad Lokeren waarin een structurele financiële ondersteuning voorzien is, ter aanvulling van de gemeentelijke middelen van deze collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisatie.

Strategische doelstelling 6. Interwaas ruggensteunt verder de efficiënte en krachtvolle Erfgoedcel Waasland ter ondersteuning van de cultureel-erfgoedgemeenschappen in het Waasland en daarbuiten.

Operationele doelstelling 6.1 Interwaas voert een degelijk, transparant en gedragen beleid in het kader van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas.

- **Beslissingsstructuur:**
 - **Werkgroepen** met representatieve leden geven mee vorm aan projecten.
 - De **stuurgroep** komt maandelijks samen en de samenstelling (politici, ambtenaren en deskundigen) van de stuurgroep blijft in evenwicht.
- Op voorstel van of na advies van de stuurgroep worden de beslissingen formeel genomen door het **Directiecomité** van Interwaas, dat maandelijks bijeenkomt. Daarnaast is er een **Raad van Bestuur** (ongeveer 6 maal per jaar, met vertegenwoordigers van de gemeentebesturen en deskundigen) en een **Algemene Vergadering** (2 maal per jaar, met vertegenwoordigers van de gemeentebesturen en deskundigen) van Interwaas.
- Vanaf 2015 zetelen in de Raad van Bestuur van Interwaas **personen met expertise inzake cultuur**. Eén van deze personen organiseert i.s.m. andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden rond cultuur en belendende sectoren jaarlijks een informatiemoment voor de beleidsmakers met de voorstelling van de activiteiten van het afgelopen jaar en een vooruitblik naar de toekomst.
- De **negen gemeentebesturen** hebben een afvaardiging in de overlegstructuren van Interwaas.
- De coördinator van de Erfgoedcel Waasland maakt jaarlijks de **bestuursdocumenten** op in het kader van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas, nl. het jaarverslag 2014 (in maart 2015) en de begroting met toelichting 2015 (in februari 2015). De Erfgoedcel Waasland organiseert in het kader van het actieplan 2016 in het najaar 2015 een brainstorm met de stuurgroep rond mogelijke acties.

- De Erfgoedcel Waasland zoekt waar nodig naar **bijkomende financiële middelen** voor de financiering van specifieke projecten (bv. via crowdfunding, sponsoring, Europese middelen, publiek-private samenwerking...). Zo wordt in 2015 geprobeerd om via een samenwerking met Service Clubs in het Waasland herinneringskoffers aan te maken (zie operationele doelstelling 2.4).
- Het brede netwerk van cultureel-erfgoedactoren kan steeds optreden als **vertegenwoordiger** voor het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas.
- De Erfgoedcel Waasland streeft naar het steeds versterken van de **interne kwaliteitszorg** van haar werking (bv. op het vlak van competentiebeleid, verder uittekenen van bepaalde processen).

Operationele doelstelling 6.2 Interwaas voert een stevig en transparant zakelijk beheer in het kader van het Cultureel-Erfgoedconvenant Land van Waas.

- De Erfgoedcel Waasland voert een **degelijke administratie**: bv. adressenbestand met erfgoedzorgers en publiek, distributie, klassemment, correspondentie, praktische organisatie, uitlening (bv. toestellen Mondelinge Geschiedenis, fototentoonstelling Wase Reuzen, lessuggesties...), opvolging boekhouding, lidmaatschap heemkundige kringen, archief- en documentatiebeheer, bestelbonnen...
- Tijdens het eerste cultureel-erfgoedconvenant legde de Erfgoedcel Waasland de basis voor een bestand met contact- en andere gegevens van erfgoed- en andere partners en publiek in het Waasland. De grote hoeveelheid beschikbare informatie brachten we in 2009 samen in één centraal bestand voor **kennisbeheer**, waarin ook de informatie van het WODE-onderzoek, de expertise van de partners e.d. opgenomen werd. In 2010 en 2011 werd specifiek in het kader van het vrijwilligersmanagement en in samenwerking met Toerisme Waasland, extra aandacht besteed aan het bijkomend inzamelen van de coördinaten van toerisme- en erfgoeddeskundigen. Al deze gegevens worden doorlopend aangepast en verder aangevuld. Deze informatie wordt eveneens benut om het Wase publiek en de Wase erfgoedachterban beter te kunnen informeren.
- **Interne organisatie**:
 - Interwaas **optimaliseert** in 2015 verder de interne organisatie van de Erfgoedcel Waasland door o.a. het bundelen van een aantal reeds bestaande procedures zoals de functiescheiding m.b.t. betalingen in één document; het actueel houden van de databank met contact- en andere gegevens van (cultureel-erfgoed)organisaties en -actoren, overheden, pers en het publiek.
 - De Erfgoedcel Waasland verzamelde in de loop der jaren een groot aantal **documentaire foto's** over het Land van Waas en foto's, die de erfgoedprojecten illustreren. Deze foto's worden op een gestructureerde manier bijgehouden op de centrale server.
 - De Erfgoedcel Waasland maakt in 2015, samen met het archief van Interwaas, verder werk van het **archief**, onder begeleiding van Carine Goossens, gemeentearchivaris van Beveren.
 - I.s.m. de duurzaamheidscoördinator van Interwaas worden in 2015 verdere concrete acties op het vlak van **ecologische duurzaamheid** afgetoetst om zo de ecologische voetafdruk van de werking van de Erfgoedcel Waasland te verminderen.

- Interwaas werkt voor de catering samen met **Den Azalee**, die door de ontwikkeling van sociale tewerkstellingsprojecten mensen tewerkstelt, die geen of weinig kans maken op de gewone arbeidsmarkt.

Operationele doelstelling 6.3 Erfgoedcel Waasland kenmerkt zich door een professioneel, mens- en competentiegericht personeelsbeleid en wordt hierin ondersteund door Interwaas.

– **Personeel:**

- Het goed functionerend en dynamisch team van de **Erfgoedcel Waasland** met een coördinator (0,8 VTE) en twee (1,8 VTE) erfgoedconsulenten blijft behouden.
 - Coördinator 1 VTE en vanaf april 2015 0,8 VTE: De Zutter
 - Twee erfgoedconsulenten 1,8 VTE: Bart Ooghe/Evelien D'Haese 1 VTE en Anniek Elegheert 0,8 VTE.
 - Administratieve medewerker 0,5 VTE en vanaf 01/06/15 0 VTE: Martine Teirlynck

In het kader van de besparingen ondergaat het erfgoedcelteam in 2015 een serieuze verandering: de administratieve medewerker verdwijnt vanaf midden 2015 en de coördinator gaat 1/5 minder werken. Dit betekent dat het team van 3,1 VTE naar 2,6 VTE gaat.

- Het team van de Erfgoedcel Waasland wordt - waar nodig - aangevuld met **vrijwilligers** voor de interne werking, voor de Erfgoedbank Waasland en voor projectwerking. Begin 2015 zijn de erfgoedbankvrijwilligers Ward Van Gucht (0,2 VTE) en Annick Baert. Kim Van der Elst werkt af en toe vrijwillig als fotograaf. In het kader van de veranderende personeelsbezetting wordt in 2015 de vrijwilligerswerking geëvalueerd en extra ingezet op vrijwilligers.
- Interwaas ondersteunt de werking van de Erfgoedcel Waasland structureel door de inschakeling van een aantal personeelsleden van **Interwaas** nl. de directeur, de communicatieverantwoordelijke en de boekhoudster en de poetsvrouw.
- De **deskundigheid van de medewerkers** van de Erfgoedcel Waasland verhoogt stelselmatig o.a. de specifieke verdeling van expertises, samenwerking en vorming.

– **Interne organisatie:**

- Interwaas organiseert jaarlijks (in augustus) met de medewerkers van de Erfgoedcel Waasland een **functioneringsgesprek**. Hierin wordt een evaluatie van het takenpakket van het afgelopen jaar gedaan en worden taakafspraken gemaakt voor het volgende jaar.
- De Erfgoedcel Waasland houdt driewekelijks een **teamoverleg** teneinde meer afstemming en uitwisseling te bekomen.